

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 180 Ft

XVII. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat * **2010. november**

A tartalomból:

MEGHÍVÓ -

Az endródi Szent Imre Templom búcsúünnepé november 6-án, szombaton délelőtt 10 órakor lesz. Jó idő esetén körmenetet tartunk.

Főpapunk:

Dr. Dénes Zoltán újírázi plébános

Novemberi-decemberi rendezvények - 13.

Megalakult az új Önkormányzat - 3. oldal
(Kép: Várfi András polgármester)

Kisperesi-Csáki iskolák emlékére - 5. oldal

Október 23 - képekben - 20. oldal

Halottak napja

Erre a napra nemcsak a halottaknak van szükségük, hanem nekünk, itt zarándokló embereknek is. A temetési szertartás nemcsak a halottért szóló ima, hanem nekünk az élőknek szóló vigasz is. Akik már átléptek ezen a titokzatos küszöbön, mindent jobban tudnak, mint mi, hiszen színről színre látják Istent. Vannak, akikért imádkoznunk kell, valóban Isten színe elé jussanak, minél előbb. Sokunkban motoszkál a kérdés, hogy valójában mit csinálnak a halottak.

Vannak olyan hiedelmek, hogy némelyikük vissza is jár, üzen a rokonoknak, sokan azt mondják, hogy érzik jelenlétüket. Nyilvánvaló, hogy a szellemi és az anyagi világ egymást áthatja, így a halottak nem szakadnak el az anyagvilágtól, valamilyen kapcsolatuk van mindennapi életünkkel. Erre vonatkozólag az Egyház nagyon keveset mond, mert nem az átmeneti, hanem a végállapotra koncentrálnak, az pedig a feltámadás.

Aki jó emberként hal meg, halála után is jó marad, aki viszont kárára volt embertársainak, halála után biztos, hogy nem lesz kárára, mert Istent látva már nem tud rosszat tenni. Így biztosan állíthatjuk, hogy félnünk nem kell a halottaktól. Ha a halottaktól félnénk, ez éppen olyan lenne, mintha az újszülöttektől félnénk, hiszen ez is, az is átlépés egy másik életfázisba.

Jó lenne, ha az Isten nélkül gondolkodó ember ráeszmélne arra, hogy születés és halál nem szorítható emberi fogalmakba. Éppen ezek az életfordulók adnak világlátást, hogy sokkal többek vagyunk, mint számtani, kémiai, biológiai törvényekkel

A most felállított Szűz-
féle kereszt az endródi
Köztemetőben
(írás a 3. oldalon)

körülírható egyedek.

Az ember nemcsak testből áll, hanem lélekből is. Ezért nemcsak a testnek kell megadni, amire szükség van – az anyagi javak – hanem a léleknek is. Az újszülöttnek a kereszttség szentsége, hogy Isten gyermeke legyen, a haldoklónak a betegek szentsége, hogyha meghal, az Istené legyen, az örök élet várományosa.

Sok hitetlen ember nem tud a halál gondolatával mit kezdeni. Gyerekeit, unokáit távol tartja elhunyt hozzátartozójuk temetésétől, mondván, nehogy megijedjen. És inkább hazudoznak mindent, hogy a nagymama elment kirándulni, de majd jön, stb... Arra nem gondolnak, hogy a hazugság sokkal nagyobb lelki kárt okozhat a gyereknek. Ja persze, manapság a hazugság nem bűn, hanem életem!

Manapság sokan fosztják meg elhunyt hozzátartozójukat a keresztény végtisztességtől, az egyházi temetésről. Pogány módon

temetetik el... Pedig az elhunytat annak idején megkeresztelték, volt vallása! Olyan ez, mintha valakit a magyarságától vagy a nevével fosztanak meg. Persze, ma már sokaknak ez se baj.

Ma emlékezni jöttünk ide a temetőbe. Gyertyát gyújtunk, virágokat hozunk. Ez is mind-mind keresztény gesztus. A gyertya üzeni: Krisztus a fény, a világosság, az Örök Élet Fénye. A virág az Isten szépségét, az életet juttatja eszünkbe.

Valljuk: hiszem az örök életet, a szentek közösségét.

Hiszem, hogy elhunyt szeretteink odaát, az Isten Országának tagjai. Hiszem, hogy az Isten bennünket is hazavár.

Iványi László
plébános

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Keresztállítás az endrődi Köztemetőben

Köztéri emlékműveink, a keresztfelállítások és megújítások sorozata egy fontos állomáshoz érkezett.

Az endrődi Köztemetőben felállítottunk egy keresztet. Fontos állomás, mert ez a város egyetlen temetője, ahol nem volt még kereszt állítva. És fontos azért is, mert egy nagyon szép, több mint száz éves – és régebben már állott – kereszt kerül most igazán méltó helyre.

Kulik Szilvia ezt írta egy régebbi dolgozatában:

„Szujó kereszt: A kondorosi út felé a falu szélén áll a Szujó kereszt. A család egyik tagjának a felgyógyulására állították fel. Még ma is áll, a Szujó család gondozza.

Ez a család igen vallásos volt. Ezt bizonyítja, hogy a család egyik tagját, Páter Szujó Timótot 1905-ben pappá szentelték. Ő volt Endrőd második papja.”

Az újonnan felállított keresztet Mindenszentek ünnepén, november 1-jén szenteli fel Iványi László plébános, és emlékezik meg előtte halottainkról.

Munkájukért, anyagi áldozataikért a következőknek

mondunk köszönetet: Gyomaszolg Ipari Park Kft., Timár Miklós, Szakálos Tibor, Balog Péter, Neibort Sándor, Iványi László.

„SZENT MÁRTON-NAP”

A GYOMAI TÁJ-ÉS ALKOTÓHÁZBAN

Helyszín: 5500 Gyomaendrőd, Zrínyi Miklós utca 2.
Időpont: 2010. november 13. 14.00-18.00 óra között

Változatos programot kínálunk gyermekeknek és szülőknek.
Program:

Márton-nap a néphagyományban – vetítéses előadás

Kézműves program:

Vágott hegyű mártogatós író toll, rajztoll készítése és kipróbálása
Kenőtoll készítése (sütemények készítésekor használatos)
Tollfosztás bemutató

Vendégeinket ludaskásával várjuk!

Belépődíj: 250,- Ft/fő
Márton nevű vendégeink a rendezvényen ingyenesen vehetnek részt.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!
Információ: Szonda István Tel.: 06-20/238-00-46

MEGHÍVÓ

November 5-én, pénteken este 17 órakor az endrődi templomban
Szabó István
pánsíp koncertje.
Mindenkit szeretettel hívunk és várunk!

AZ ENDRŐDI KÖZÖSSÉGI HÁZ elérhetőségei:

Az új vezetékes szám: 06 – 66 / 610 – 538
Mobilszám: 06- 30 / 294 -0650
E-mail: kozosseghaz@fibermail.hu
Honlap címünk: www.templarius.hu
Postacím: 5502 Gyomaendrőd, Blaha Lujza u. 21.

Eladó

- Ridegvároson 2 föld: 0,1367 HA és 0,732 HA
- szőlőprés, boroshordók, traktor pótkocsi
Érdeklődni lehet az endrődi plébánián:
Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel.: 20/9457-843 vagy 66/283-940

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT....

2010. október 19-én ünnepelte Hunyán **Bacsa Imre** és **Látkóczki Magdolna** 50. házassági évfordulójukat.

Az esti szentmisén adtak hálát Istennek, hogy 50 éven keresztül megtartotta őket hűségben, szeretetben.

A szentmisén aranymenyegzős áldásban részesültek. Szeretetüket és életüket kísérje tovább is Isten bőséges áldása!

Önök jogja van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület október hónapban

Október 14-én tartotta alakuló ülését az új Képviselő-testület és vették át megbízólevelüket a megválasztott képviselők.

A lakosságot választókerületenként az alábbi tagok fogják képviselni:

1. szv.	Betkó József	Fidesz-KDNP
2. szv.	Dr. Busai György	független
3. szv.	Marton Dániel	Fidesz-KDNP
4. szv.	Béres János	Körösök Vidéke Egyesület
5. szv.	Toldi Balázs	Körösök Vidéke Egyesület
6. szv.	Dr. Farkasinszky Erzsébet	Körösök Vidéke Egyesület
7. szv.	Poharelec László	Körösök Vidéke Egyesület
8. szv.	Lehóczkiné Timár Irén	Fidesz-KDNP
Kompenzációs lista	Iványi Lajosné	Fidesz-KDNP
	Arnóczy István	Jobbik
	Márjalaki József	Körösök Vidéke Egyesület

A várost ebben a ciklusban is Várfi András (Fidesz-KDNP) polgármester fogja irányítani.

Az alakuló ülést Dr. Farkasinszky Erzsébet vezette mint korelnök.

Tisztelt Választópolgárok!

A 8. számú választókerület képviselőjeként nagy tisztelettel köszöntöm Önöket. Ezúton szeretném megragadni az alkalmat, és megköszönni, hogy 2010. október 3-án ismét megtisztelték bizalmukkal. Önök a szavazataikkal megadták a lehetőséget arra, hogy az elkövetkező időben újra képviseljem a választókerület lakóit, szolgáljam Gyomaendrőd érdekeit. Kérem Önöket, hogy mint az előző ciklusban, ezután is kéréseikkel, észrevételeikkel, ügyes-bajos problémáikkal keressenek meg, hogy a közös dolgokról közösen tudjunk gondolkodni, dönteni.

Tisztelettel: Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

Cím: Gyomaendrőd Fő út 19

Tel: 06/30 520-2399 vagy: 285-379 az esti órákban

Az ünnepélyes eskütétel után a polgármester beszédében elmondta, hogy Gyomaendrőd összes polgárát kívánja képviselni, s célul tűzte ki az elkezdett beruházások folytatását is: az Ipari Parkot, a szennyvíz-beruházást, az egészségügy és oktatás jobbítását. Kiemelte, hogy a gyomai vasútállomáson egy közlekedési csomópontot lehetne létrehozni, s ez az elgondolás megegyezik az Európai Unió stratégiájával is, azaz a környezetkímélő szállítási módokat helyezi előtérbe. Szeretné, ha Gyomaendrőd egy stabil gazdasági alapokon nyugvó, dinamikus fejlődő kisváros lehetne.

A csütörtöki ülésen megválasztásra került az alpolgármester személye: Toldi Balázs (Körösök Vidéke Egyesület) képviselőként. Egyetértett a testület abban, hogy három bizottságot kíván majd működtetni:

Pénzügyi-gazdasági-turisztikai, Városfenntartó-környezetvédelmi és mezőgazdasági, Ügyrendi-Oktatási-Kulturális-Kisebbségi és Esélyegyenlőségi bizottságokat. Ez utóbbiba három tagot sikerült delegálni. A bizottságot vezeti: Lehóczkiné Timár Irén, tagok: Dr. Farkasinszky Erzsébet, Iványi Lajosné Nem született megegyezés viszont a negyedik tag, illetve a második alpolgármester személyét illetően. A pénzügyi és városfejlesztési bizottság tagjai és azok vezetőinek megnevezése is a későbbi megállapodás tárgyát fogják képezni.

Az alakuló ülésen a képviselők megszavazták a polgármester és alpolgármester illetményét és költségterítését is, amely ez év október 3-ától illeti meg a tisztségviselőket.

Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

Felső kép: Várfi András polgármester, Dr. Farkasinszky Erzsébet, Dr. Csorba Csaba jegyző

Bal alsó: Arnóczy István, Iványi Lajosné, Lehóczkiné Timár Irén, Marton Dániel, Betkó József

Jobb alsó: Dr. Busai György, Béres János, Toldi Balázs alpolgármester, Poharelec László, Márjalaki József

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér ize, lepergő könnyű sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Elhunyt orvosaink VI.

Dr. Kolbusz András sebész szakorvos (1922-1979)

Zsombolyán született 1922-ben. Édesapja Kolbusz Miklós volt, akinek ősei Elzász-Lotharingiából települtek át Magyarországra. Édesanyja Meininger Franciska.

Feleségével, dr. Tamási Margittal szegedi tanulmányai során ismerkedett meg, és együtt kezdték az orvosi pályát Mezőtúron. Judit lányuk 1960-ban született. Jogot végzett, két gyermek édesanyja.

Kolbusz András elemi iskoláit Zsombolyán, középiskoláit Makón, Gyulán és

Szarvason végezte. Itt érettségizett. Orvostudományi tanulmányokat Kolozsváron és Szegeden folytatott.

Az orvosi pályát 1952 májusában kezdte Mezőtúron. A kórházban éveken keresztül elismert és sikeres sebészként dolgozott. Jó híre volt a környéken, sok endrődi betegen is segített. Akkor még ritkaság számba ment, hogy egy olyan kézfejet, amit a sok sérülés miatt le kellett volna vágni, ő - több órás műtéttel - visszavarrt. Politikai elvei miatt azonban fel kellett hagynia a sebészettel: 1960-ban megvált munkahelyétől, s az akkor megüresedett endrődi körzeti orvosi állást foglalta el.

Az endrődiek hamar felismerték, hogy a gyakran nyers modor mélyen emberséges, meleg szívet takar. Endrődön is csinált kisebb sebészeti beavatkozásokat (pl. kinövéseket távolított el). Azokban az években még nem volt ügyeleti rendszer, minden orvos a saját körzetében folyamatosan „ügyelt”. Fáradhatatlan, mindenkin segíteni akaró munkája révén az emberek megszerették, szaktudását elismerték és nagyra tartották.

Nagyon szerette a gyerekeket, főleg a kisbabákat. Előbb iskolaorvos, majd az 1975-ben beinduló általános iskolai kollégium orvosa volt. Együttértézt a kiskatonákkal, nekik mindig adott igazolást, ha kértek. Az iskolakerülést viszont nem tűrte, a szimulált betegségeket

gyorsan és hatásosan gyógyította az elég nagy adag injekció ígéretével.

Kolbusz doktort 1978-ban hívták vissza a mezőtúri kórházba, de ő nem ment.

Eleinte a Dózsa úton laktak, majd ugyanabban az utcában felépítették saját, szép otthonukat. Ritkán volt szabadideje, olyankor a családdal járta az országot. Jókat beszélgetett barátaival: Vukovics doktossal, Gyökös doktossal, Rófusz Zoli bácsival és Kulik Pistával. Fradi-drukker volt.

Felesége Gyomán volt gyermekorvos. Fiatalon, 1971-ben halt meg. Kislányukat, az akkor tizenegyéves Jutkát azután a nagymama (Mamika) nevelte tovább. Jutka nagy szeretettel idézte fel szülei emlékét: „Kiskoromban sokat betegeskedtem a mandulámmal, amit ki kellett volna venni. Anya és apa ebben egyetértettek, de apa azt mondta, hogy más nem veheti ki a lánya manduláját, csak ő. Anya pedig azt mondta, hogy nem engedi, mert akkor apa már rég nem operált. Úgyhogy ma is megvan a mandulám...” – mesélte féltő szeretetüket.

Dr. Kolbusz András 1978-ban szívpanaszokkal került kórházba. Amikor újból munkába állt, első munkanapján Öregszőlőbe hívták beteghez. Útközben hirtelen erős szívroham érte, melyben életét veszítette. A Központi temetőben nyugszik feleségével és Mamival.

Dr. E. Szabó Zoltán

Elhangzott 2009. május 10-én Endrődön, elhunyt orvosaink emléktábla szentelőjén

51 079 fővel emelkedett 2010-ben azok száma, akik a Magyar Katolikus Egyháznak adták személyi jövedelemadójuk 1%-át.

KISPERESI-CSÁKI ISKOLA EMLÉKÉRE - 2010

Tisztelettel köszöntöm az ünnepi megemlékezés résztvevőit!

Az egykori öregszoői diákokat, tanítóikat, meghívott vendégeiket és minden kedves érdeklődőt!

Immár harmadik alkalommal kaptam a felkérést, hogy a jogutód iskola képviselőjeként felidézsem az egykori kedves iskola történetét. Örömmel teljesítem a kérést, hiszen így én magam is egyre előrébb haladok e különös világ megismerésében. Mint mindig, most is kaptam segítséget a szervezőktől, akik maguk is itteni diákok voltak. Ezúttal Pésó Illésné Irmuska gyűjtött adatokat, emlékeket, amelyeket Ladányi Gáborné korábbi igazgató iskolatörténeti anyagából egészítettem ki. Szeretném megköszönni mindkettőjüknek azt az áldozatos munkát, amit az egykori iskolák emlékének megőrzése érdekében nagy elhivatottsággal végeznek.

Csodálattal tölt el, hogy a valamikori tanyavilág lakóinak emlékében ilyen elevenen élnek gyermekkoruk iskolai évei. Szép emlékek ezek, minden akkori nehézség ellenére. Igazi közösségekbe kovácsolódtak az emberek, és ezekben a közösségekben valóban lámpások voltak a tanítók. A tudás birtokosai, akiket ezért nagyra becsült az ott élők közössége.

Öregszoói régen szőlőskertekből állt. Az akkori nagy kiterjedésű tanyavilágban gyorsan nőtt a népesség. Az 1871-es felmérés szerint 180 iskoláskorú gyermek élt ezen a területen. Az 1900-as évek elejétől folyamatosan nőtt a gyereklétszám, a túlszűfolttság miatt többször kellett új épületről gondoskodni. Az első épület a Tímár-Brichse féle iskola volt, amely 1880-ban nyitotta meg kapuit. Orosz János tanító keze alatt 60 fiú és 65 lány tanult ebben az időben. Amikor látták, hogy új iskolaépületre van szükség, az alábbi döntés született:

„1891. július: Koloh Jánostól 400 négyszögöl a Kis-Peresen II. kerti iskolának megvetetik.

1894. szeptember 8-án megáldatott a kisperesi tanyai iskola, melyet a hitközség Szedlák Mihály helybeli vállalkozó által 1545 Ft-on építtetett. Egyenlőre a szőlőskerti tanító, mint ambuláns, fog benne felváltva tanítani. Megnyerte ezen állomást Leviczki Miklós még a múlt évben.” (Historia Domus)

Az iskola 1894-ben készült el. A tanítás ez év őszén kezdődött el benne.

Első tanítója Leviczki Miklós volt.

Az iskolát a köznyelv Csáki iskolának nevezte, Csáki Béla tanító után, aki 1896-tól 1924-ig tanított az épületben. Csáki Béla okleveles tanító 1896-ban jött a második szőlőskerti-kisperesi iskolához Szolgaegyházáról. Szívvel-lélekkel, nagy tudással és kellő szigorral tanított itt elsőtől negyedik osztályig, gyakran 100-nál több gyermeket egy nagy tanteremben.

Ebben a nagy tanteremben jellegzetes padok voltak, amelyek nagyon erős fából készültek. Hosszú, keskeny volt az alakjuk, és nagyon jól bírták az igénybevételt. 1909-től Csáki Béla tanító úr délutánonként ismételő iskolásokat (10 éven felülieket) tanított fizetség nélkül. A XX. század első három évtizedének nagy tanítói voltak a Szőlőskertekben Csáki Béla és Tímár Mihály. Nagyon sokoldalú tanítók voltak, kiváló pedagógusok, akik alaposan megtanították tanítványaikat írni-olvasni, szépen beszélni, ügyesen számolni, és sok olyasmire, amire a későbbi életük során szükségük lehetett. Elévülhetetlen érdemeket szereztek a hazának és a településnek egyaránt.

Csáki Béla okleveles tanító úr neve a tanítványok szívében, lelkében összeforrt az iskolával. Így lett távozása után a második Szőlőskerti-Kisperesi iskola névadója.

Az egyházi iskolaszék 1922-ben 5 új álláshelyet létesített, ezek közül egyet a kisperesi iskolához szánt. Ennek köszönhetően a második tanítói állást 1929-ig Kovács Mátyás foglalta el.

További tanítók voltak:

Hunya József 1924-1927

Hornok Piroška 1927-1930; 1934-?

Preicz Sándor 1929-1930

Cziczekné Molnár Emma 1930-?

Gábrriel Irma 1934-?

Kalmár Ákos 1941-1948

Kalmár Ákosné 1943-1946; 1947-1948

Uhrin Erzsébet 1946-1947; 1948-1950

Vaszkó Irén 1948-1950

Hunya Irma 1948-1949

Bokor Mária 1950-1951

Téglás Alajos 1950-1951

Hunya Alajos 1951-1952

Szurovecz Margit 1951-1952

Hunya Teréz 1952-1953

Harnos Irén 1953-1954

Lesniczky József 1954-1958

Donnák Jánosné (Mikó Anna) 1958-1975

Bátori Gyuláné 1959-1960

Ladányi Józsefné 1960-1962

Giricz Vendelné 1962-1974

Sóczy Bálintné 1974-1975

Az anyakönyvekben az alábbi igazgatói aláírások szerepelnek:

Kovács Mátyás

Bányai Emil

Gellai Béla 1952-53

Czibulka József 1953-57

Ladányi József 1957-63

Giricz Vendel 1963-75

Az 1930/40-es években a tanítókat tanítónők váltották, akik kellő szigorral, de nőies kedvességgel nevelték a rájuk bízott tanulókat. Együkre így emlékeznek tanítványai: Uhrin Erzsébet tanítónő a második világháború utáni nehéz időkben jött az ugari iskolából. Fiatalos lendülettel, sok szeretettel tanított szépre, jóra. A hatalmas teremben, a hosszú, keskeny padokban 70-80 gyerek várta tavasztól őszig, minden reggel virággal. Télen megszolt csutkát vittek a gyerekek, hogy meleg legyen a teremben.

Fagyas Mátyás tanító úr is a csáki iskolában kezdett tanítani. Majd a polyákalmi iskolába járt ki éveken át nap, mint nap. Megküzdött esővel, hóval, széllel, sok sarat taposott a polyákalmi kispáton. Tanítás mellett végezte el a főiskolát, majd matematika-fizika szakos tanárként tért vissza Öregszoóba. Tanítványai tisztelettel emlékeznek rá.

Az 1960-as években Giricz Vendel igazgatósága alatt felújították a csáki iskolát. A hatalmas tanteremből két normál méretű tanterem lett, új ajtókkal, ablakokkal, új padokkal. Ezután két tanulócsoport működött párhuzamosan.

A 70-es években a mezőgazdaság átszervezése és az iskolák körzetesítésének oktatáspolitikai koncepciója a tanyavilág megszűnéséhez, ezzel együtt a tanyai iskolák kiüresedéséhez vezetett. A csáki iskolában 1975-ben befejeződött az iskolai oktatás.

A II-es számú, Szőlőskerti-Kisperesi-Csáki iskolában 82 éven át volt tanítás, ezalatt körülbelül 2000 gyermek tanulta meg az alapokat, amelyek eredményeként sikeresen tudott továbbhaladni a középfokú majd a felsőfokú iskolákban.

Az iskola és a család harmonikus együttműködésének, a közös értékrendnek, egymás kölcsönös megbecsülésének köszönhetően az egykori diákokból tisztességes, dolgozó felnőttek lettek, akik le tudták küzdeni azokat a hátrányokat, amelyekkel kisgyermekkorukban indultak. Megtanulták, hogyan lehet kitartó szorgalommal nehéz körülmények között is boldogulni.

Nagy örömünkre itt vannak közöttünk néhányan azok közül a pedagógusok közül, akikre tanítványaik hálával emlékeznek vissza, és itt vannak az egykori diákok, akik meghallották a szervezők hívó szavát. Mindannyiunk nevében szeretném megköszönni mindenkinek a munkáját, aki hozzájárult ennek az eseménynek a létrejöttéhez. Engedjék meg, hogy kiemeljem Pésó Illésné Irmuskát, valamint Alt Jánosné Terikét, akik évek óta fáradhatatlanul dolgoznak azért, hogy ez a találkozó létrejöjjön. Kívánom, hogy érezzék jól magukat újra egymás társaságában, és őrizzék továbbra is szívük mélyén az egykori iskola emlékét!

Farkas Zoltánné igazgató

Szeptember 25-én a volt Csáki iskola mellett új keresztet állítottunk, a volt Szent Imre Iskola keresztjét pedig felújítottuk. Előző lap-számunkban már tudósítottunk erről az eseményről. Most pedig Farkas Zoltánné, a jogutód iskola igazgatónőjének ünnepi beszédét közöltük.

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap: 8-kor és este 5 órakor. Hétköznapokon reggel fél 8-kor
Advent hétköznapjain reggel 6-kor Rorate

Szent Gellért Iskola kápolnájában

November 14-én és 28-án vasárnap fél 12-kor

Hunyva

Vasárnap: délelőtt 10-kor.
Kedden, csütörtökön, elsőpénteken és szombaton este 5-kor
A szombat esti mise vasárnap előesti mise

Gyoma

Vasárnap fél 12-kor, szerdán este 5 órakor

A katolikus oldalakat szerkeszti: Iványi László tb. kanonok, plébános

EMELD FÖL SZÍVEDET NEMZETEM!

80 ÉVES A FOGADALMI TEMPLOM ÉS A DÓM TÉR
1930 - 2010

Október 24-én vasárnap délután 16 órára ünnepre jöttek össze Szegedre a Szeged-Csanádi egyházmegye hívei. Az egyházmegye ingyenes autóbust sz biztosított a zarándokoknak. Endrőről kilencen, Gyomárról nyolcan, míg Hunyáról 44-en vettünk részt e fontos és felemelő eseményen.

Az ünnepeltük, hogy 80 éve szentelték fel a szegedi Fogadalmi Templomot, és avatták fel a Dóm teret a Püspökség, Szeminárium és egyetemi épületekkel. E nagy építkezés Glattfelder Gyula csanádi püspök és gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közoktatási miniszter, valamint az akkori városvezetés érdeme.

A zsúfolásig megtelt székes-egyházban az ünnepi szentmisét Dr. Kiss-Rigó László püspök úr, valamint egyházmegyénk elszakított részeinek püspökeivel mutatta be. Itt voltak Böcskei László nagyváradi, Roos Márton temesvári, Németh László nagybecskereki, Péntes János szabadkai, valamint Oros János nagyszombati püspök is. Egyházmegyénkben nagyon sok pap is itt volt a híveivel.

Smith Pál köztársasági elnök bevonulását a Dómban a hívek megtapsolták.

Az ünnepi szentmise után a Dóm téren Koltay Gábor rendezésében „Emeld föl szívedet nemzetem” címmel csodálatos emlékműsort láthattunk, jeles művészek közreműködésével.

Közreműködtek: Bodnár

Vivien, Miller Zoltán, Pitti Katalin, Rékasi Károly, Szélyes Imre, Varga Klári, Varga Miklós, továbbá temesvári, szabadkai, nagyváradi és szegedi színészek, Kormorán együttes, 60 tagú kórus, 80 tagú tánckar, valamint 100 egyetemista Szegedről. Nyitányként hangfelvételt hallhattuk Latinovits Zoltán színművész szavazatát.

Koltay Gábor rendező: *A huszonegyedik század elején korunk legnagyobb kihívása előtt állunk, amikor újra összetartó, erős nemzeté válunk. Ehhez hit, meggyőződés, tudás, akarat szükséges, amelyhez lelkierőt eleink példamutatásából meríthetünk. Ezt sugározza felénk a Fogadalmi Templom és a Dóm teret övező épületegyüttes. Mi, ma élő kései utódok, ezért érezzük magunkénak Juhász Ferenc költő óhaját: „Emeld föl szívedet nemzetem”.*

Dr. Kiss-Rigó László püspök: *A mainál jóval nehezebb, már-már reménytelenebbnek tűnő helyzetben a kormány, a városvezetés, az egyetem és az egyház, illetve mindezek képviselőiben kimagasló, karizmatikus személyiségek, a magyar történelemben azóta is ritka együttműködéssel olyasmit hoztak létre, aminek valódi és szimbolikus jelentősége tettekre buzdít napjainkban is mindenkit, aki a társadalom szolgálatában felelősséget érez jelenünk és jövőnk iránt.*

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. hétfő:	Mindenszentek
2. kedd:	Halottak napja
3. szerda:	Porres Szent Márton szerzetes
4. csütörtök:	Borromeo Szent Károly püspök
5. péntek:	Szent Imre herceg
7. vasárnap:	Évközi 32. vasárnap
9. kedd:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. szerda:	Nagy Szent Leó pápa, egyháztanító
11. csütörtök:	Toursi Szent Márton püspök
12. péntek:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. szombat:	Magyar szentek és boldogok
14. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
15. hétfő:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. kedd:	Skóciai Szent Margit
17. szerda:	Nagy Szent Gertrúd
18. csütörtök:	Szent Péter és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. péntek:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. vasárnap:	Krisztus Király
22. hétfő:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. kedd:	Szent I. Kelemen Pápa vértanú
24. szerda:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai vértanúk
25. csütörtök:	Alexandriai Szent Katalin szűz, vértanú
28. vasárnap:	Advent 1. vasárnapja
30. kedd:	Szent András apostol

Istenünk, Teremtőnk, Atyánk!

Te vagy a történelem Ura. Hálát adunk azért, hogy 1000 évvel ezelőtt Gellértet Velencéből arra indítottad, hogy Szent István királyunk kérésére hazánkban segítse a krisztusi hitre nevelni nemzetünket, és egyházmegyénk első főpásztora legyen.

Hálát adunk vértanúságának bátor és hősiességéért, mely ma bennünket is arra buzdít, hogy hűségesen és hitelesen tanúságot tegyünk hitünkről. Egyházmegyénk történelme összefonódott az egész nemzet történelmével.

Köszönjük, hogy jó- és balsorsban, külső és belső viharokban, kudarcokban és sikerekben, örömben és bánatban megtarthattuk hitünket, melyet leginkább elődeink által áthagyományozva kaptunk tőled.

Add, hogy a krisztusi hithez mindig hűségesek maradjunk, és áldozattal tegyünk róla hiteles tanúságot minden embertársunknak, az egész nemzet és társadalom szolgálatában.

Segíts bennünket, hogy egyházmegyénk alapításának 1000 éves jubileumára készülve más keresztény testvéregyházakkal együttműködve, egymást kölcsönösen erősítve tudjunk hatékonyan együttműködni minden jószándékú emberrel, állami, önkormányzati vagy civil szervezettel, különösen az ifjúság nevelésében és oktatásában, beteg, magányos, elesett, testi-lelki bajban sínylő vagy szükségét szenvedő embertársaink javára, a tudomány, a művészet és a kultúra gazdagításában. Az evangélium szolgálatával így kívánunk hozzájárulni ahhoz, hogy az egész társadalom élete szebb, jobb és igazabb legyen, és Európa népei egyetemes értékeinkre építve testvéri közösséggé váljanak.

Ezt kérjük tőled Mária, a Magyarok Nagymatyja és Szent Gellért püspök közbenjárásával a mi Urunk, Jézus Krisztus a Te Fiad által, aki veled él és uralkodik a Szentlélekkel egységben, Isten mindörökkön örökké. Amen.

Képek a 8. oldalon láthatók

A szegedi avatás előtt

Írta: Klebelsberg Kunó gróf

A Szent Imre Évben Tormay Cecile meszer fordításában kiadtunk egy kis magyar legendáriumot, amely magában foglalja Szent István nagy és kis legendáját, Szent Imre herceg és Szent Gellért legendáját, Szent István fiához intézett intelmeivel együtt. Ennek a füzetnek valóságos gyöngye a Szent Gellért legenda, amely telve van nemcsak történelmi adatokkal, hanem szebbnél-szebb epizódokkal is. A középkori magyar irodalomnak esztétikai szempontból is valóságos gyöngye ez a Szent Gellért-legenda. Ebből ismerjük azt a meghatározó részletet, hogy Gellért és az ő zeneértő kanonokja, Walter mester kihallgatták a gabonát őröl ősmagyar asszony nemzeti énekét, mely egyik legrégebbi zenetörténeti adatunk is. A Gellért-legenda elmondja azt is, hogy a szent, miután befejezte Imre herceg nevelését, visszavonult a bencések bakonybéli kolostorába. Innét szólította elő Szent István király, mikor elérkezett a csanádi püspökség megalapításának ideje.

Előbb persze Csanád ispánnak le kellett győznie Ajtonyt, a keleti barbárság képviselőjét, aki Viddinben a görögöknél megkezesztelkedett ugyan, de több feleséget tartott, szokásaiban pogány maradt. Ajtonyt az oroszlanosi csatában Szent György misztikus segítségével, aki oroszlan alakjában jelent meg. Csanád ispán kegyetlenül megverte, fejét levágta és elküldte a királynak.

Igy a magyar államhatalom erős keze szabaddá tette a teret a katolicizmus békés munkája számára, Szent István megbízásából megjelenhetett ott Gellért püspök a melléje beosztott bencés szerzetesekkel együtt. Szent Gellért Walter mester segítségével papnevelő intézetet is alapított, amelybe nagy számmal önzönlöttek a környékbeli magyarság fiai is. A magyar államhatalom Csanád ispán személyében és a magyar katolicizmus, élén Szent Gellért püspökkel, képviselték ott együttesen a nyugati gondolatot s vele az akkori nyugati kultúrát. Így első az események kialakulását a Gellért-legenda.

Csanád és Gellért püspök az államot és az Egyházat ott lent a délkeleti végeken olyan jól megalapozták, hogy a vármegyék és egyházmegyék fennállottak félezer esztendeig, egészen a mohácsi vészig. A szegedi Templom-tér árkádjai alatt minden jó magyar ember meghatóttan nézi majd Szentgyörgyi mester remek domborművét, amely Csanád csanádi püspök hősi halálát ábrázolja Mohácsnál, amely a magyar állam és a magyar katolikus Egyház kettős katasztrófája volt. Európa előretolt délkeleti országrészeivel szemben felülkerekedett a keleti barbárság, azokban a részeken megszűnt a magyar impérium és a magyar katolikus püspöki szervezet.

Mikor a XVII. század végén és a XVIII. század elején a törököt kiverték az Alsó-Tisza és a Maros mellékéről, lassan-lassan helyreállottak ott a világi vármegyék és a csanádi egyházmegye, hogy a megint feléledő magyar birodalom és magyar egyházi hierarchia kettős védelme alatt képviseljék a nyugati gondolatot. Kétszázéves áldásthozó munka után Trianon újra utat nyitott a Dunán keresztül északnak a Balkán számára és a kelet előretörésének az áldozata megint csak a magyar állam és a magyar katolicizmus lett.

Ajtony, II. Szolimán és Trianon voltak a

keletnek azok a hatalmai, amelyek ott lent a Tisza-Maros szögében a nagy állami és kulturális kríziseket előidézték.

A csanádi püspökségnek menekülnie kellett Temesvárról, a magyar állam Ferenc József egyetemének pedig Kolozsvárról. Mindkettőt Szeged fogadta be vendégszerető falai közé. Sajátságos, hogy Budapest után az ország második városa, Szeged nem volt sem vármegyei, sem püspöki székhely, sem egyetemi város. Az 1879. évi árvíz után, mikor úgy látszott, hogy Szeged hullámsírba merül, a magyar állam óriási áldozatokkal újraépítette, hatalmas rakpartokkal és körtöltéssel övezte, két körutat létesített, melyeket sugárutak szelnek keresztül, szóval óriási kereteket adott, de ezeknek a kitöltésére azután alig történt valami. Szeged kertváros maradt. Mikor az árvíz utáni rekonstrukció befejeződött, s a királyi biztosság nagyszámú hivatalnokai, mérnökei és kubikosai elmentek, az új házak lakásai üresen tátongtak.

A Trianon utáni újraépítés politikája abból a vezérgondolatból indult ki, hogy amennyire szükséges volt a kiegyezés félszázada alatt milliós világvárossá fejleszteni Budapestet, olyan hiba volna ezt a megszakított városi politikát a gyökeresen megváltozott viszonyok között folytatni. Nemcsak a magyar művelődésre, de magára a magyar nemzetiségre, nemzeti létünkre a XVIII. században és a XIX. század első felében nyomasztóan nehezedett rá Bécsnek mint kelet felé orientáló nyugati világvárosnak művelődési felsőbbisége. A nyelvújítás idejének és a reformkornak magyar vezető szellemei ezzel a bécsi kultúrfölénnyel szemben felvették a harcot, melynek sikeréhez a dunai kettős monarchia keretében a nagy folyam mellett egy második világvárost kellett teremteni. Csak így alakulhatott ki a dualizmus alapján a paritásos Osztrák-Magyar Monarchia két, milliós székesfővárosa: Bécs és Budapest. De ami akkor célszerű volt, Budapest fejlesztése, az Trianon után a megkicsinyedett országban aggodalmas lenne, hiszen a .... [itt a korabeli újság sűrűlése miatt néhány szó olvashatatlan] zavarja osztrák szomszédaink szociális struktúráját az, hogy hétmillió osztrákból közel kétfélmillió kommasszálódik Bécsben, hogy a tápláló terület kicsiny a főváros méreteihez. Hasonló helyzetbe nem szabad kerülnünk s azért vált szükségessé a keleti Magyarország, az Alföldön két százezres városnak, Debrecennek és Szegednek erőteljesebb várospolitikai megsegítése. Ebbe a várospolitikai elgondolásba szervesen illeszkedett bele, hogy a csanádi püspökség a maga intézményeivel és a Ferenc József Tudományegyetem klinikáival és laboratóriumaival Szegeden helyezkedett el, ami a keretváros fokozatos kitöltését nagyban előmozdítja. Hiszen a szegedi egyetem hallgatóinak száma ebben az esztendőben már meghaladja a kétezret.

Polgári iskoláink túlnyomó része vidéken van és korábban mind a fiú-, mind a leánytanárképző mégis Budapesten működött. A kellemesebb fővárosi életbe beleköltözött növények, ha a kisebb vidéki városba, vagy éppen faluba nyertek kinevezést, tömegesen adták vissza dekrétumaikat. Inkább nyomorogtak Budapesten, elszakadni a fővárosi élettől nem tudtak. Ezért egyfelől takarékos-

ságból összevontuk a férfi és női tanárképzőt, másfelől áttelepítettük Szegedre és kapcsolatba hoztuk a Ferenc József Egyetemmel.

A csanádi püspökség a küszöbön álló ünnepek alkalmával nyitja meg teológiai főiskoláját, amely hivatva lesz az Alföldnek tösgyökere, az alföldi viszonyokat ismerő papokat nevelni.

Igy Szeged, amely hosszú-hosszú ideig nem látott főiskolát, hamarosan három főiskolának is székhelye lett: az egyetemnek, a polgári iskolai tanárképzőnek és az alföldi katolikus teológiai főiskolának.

Az események csodálatos találkozása, hogy 1930-ra, a csanádi püspökség nyolcszázéves fennállásának évfordulójára elkészült a nagy árvízkor megfogadott templom, amely plébániának indult és székesegyházzá, szegedi dómmá lett. Ugyanerre az időre immár készen áll Szent Gellért püspökségének telepe is, a modern idők követelményeinek megfelelően kis püspöki lakosztályllyal, de annál nagyobb szemináriummal és főiskolai kollégiummal, ahol világos és levegős szobákban nevelődik az egyházi és világi utánpótlás.

Mint annakidején a magyar impérium és a Magyar Katolikus Egyház egyesítették erőiket a Tisza-Maros szögének civilizálása érdekében, úgy most is az állam és az Egyház között gyönyörű együttműködés mutatkozott akkor ... [itt ismét olvashatatlan egy sor a korabeli újságban] kiképzésére. Az egyetemi épület nem lett volna elégséges arra, hogy a templom homlokzata előtt befogja a tér mind a három oldalát. Ekkor Csanád megyének püspöke egyesítette a maga erejét az állam erejével, és közösen hirdettünk építőművészeti pályázatot arra, hogy tulajdonjogilag és belső szerkezetben teljesen különállóan, de művészetileg egységesen építsük meg a templom előtti árkados teret. Csak az erőnek ez az egyesítése tette lehetővé Rerich mester templomterének a megalkotását. Így lett a szegedi Templom-tér a magyar állam és a Magyar Katolikus Egyház megértésének és békés együttműködésének művészi szimbóluma. Természetes, hogy az állam egyeteme és az Egyház püspöksége fenntartották a legteljesebb különállásukat, részben az állami és egyházi magas körök, össze nem vegyültek, de a művészeti téren való megértés s összefogás lehetővé tette a mutatkozó nagy eredményeket.

Akik a külföldet járják, nem mulasztják el, hogy megtegyék a gyönyörű rajnai utat Mainzól Kölnig. Mikor a gőzhajó közeledni kezd Kölnhöz, már sok-sok kilométernyire kiemelkedik a szántóföldek és mezők fölé a kölni dóm két jellegzetes tornya. A múltkor a Tisza partján közeledtünk Szegedhez. Igazi öröm fogott el mindnyájunkat, mikor nagyon messziről megpillantottuk a fogadalmi templomnak az alföldi őszi ködből kiemelkedő campanileszerű tornyait. Valahogy egy magyar Köln van ott lent a Tisza és Maros összefolyásánál kialakulóban, amely a maga erőteljes városi egyéniségével mindig hatalmas támasza lesz a magyar nemzeti gondolatnak, a nemzeti művelődésnek és kultúrának.

(Megjelent a Nemzeti Újság 1930. október 19-iki számában)

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Borromeo Szent Károly püspök

Ünnep: november 4.

Született: Arona, 1538. október 2.

†Milánó, 1584. november 3.

Károly a tridenti zsinat megújulásának munkálója volt egyházmegyéjében. Tüzes lélekkel szolgálta Istent, élte és hirdette az Ő szeretetét. Példája nyomán merjünk mi is bátran tanúságot tenni Isten szeretetéről, hogy megerősödjön Egyházunk, és sokan hallhassák Isten Igéjének hirdetését.

Neves grófi családból született 1538-ban. 22 éves korában nagybátyja, IV.

Pius pápa Rómába hívta, és nagy műveltsége és mély vallásossága miatt bíboros államtitkárává és a milá-

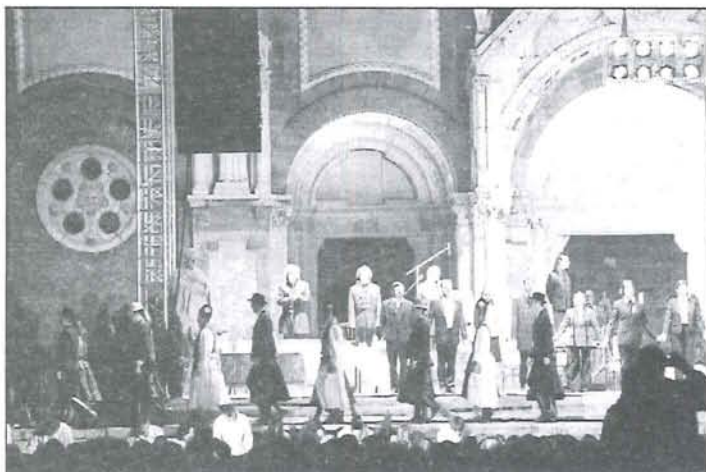
nói érsekség adminisztrátorává tette. 1563-ban pappá szentelték, 1565-ben pedig elfoglalta a milánói érseki széket. Bölcs szervezőerő, égő apostoli buzgóság jellemezte. Az 1567. évi pestis idején, (ezt később „Szent Károly pestisének” nevezték el) amikor a város vezetői valamennyien elmenekültek Milánóból, ő hősies önfeláldozással állt helyt a vész sújtotta városban, és ápolta a betegeket. Minden vagyonát az inséget szenvedőkre költötte, és ahol orvossággal már nem tudott segíteni, vigaszt öntött a lelkekbe. Papjainak gondját viselte. Hatalmas egyházmegyéjét háromszor látogatta végig. A kolostorokban és a szerzetesrendekben szerető szigorral szüntette meg a visszaéléseket. Bár az egyházi és világi vezetők barátságukkal tüntették ki, megőrizte alázatát, a szegények szerető atya maradt. Előkelő kapcsolatait sohasem használta fel családi vagy baráti érdekek előmozdítására, csupán a lelkek és Isten Országának előmenetelére. Sokat tett a tridenti zsinat szerencsés befejezéséért, és ő volt az első, aki a zsinati határozatokat végre is hajtotta.

Találón alkalmazható rá a szentmise kezdőénke:

Gondot viselek juhaimra - mondja az Úr,
és pásztort támasztok közöttük,
hogy legeltesse őket:
Én, az Úr leszek Istenük.

80 ÉVES A FOGADALMI TEMPLOM ÉS A DÓM TÉR

1930 - 2010
(cikkünk a 6-7. oldalon)

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

1956. október 23.

2010. október 19-én – közelgő nemzeti ünnepünk alkalmából – ellátogatott hozzánk Pásztor Béla bácsi. Béla bácsi 84 éves. Személyes „élményeiről” és fájdalomról mesélt nekünk, melyeket az 1956-os forradalomban élt át. A vele töltött egy óra szinte elrepült, annyira magával ragadtak bennünket az érzelmektől nem mentes történetei.

Megtudhattuk, milyen volt az 1956-os években magyar fiatalnak lenni. Mennyivel másabb volt a társadalmi, oktatási és hétköznapi élet. Hogy lehetett úgy is boldog ember, csak attól, hogy hallgatta a Néprádiót. (Mi több száz televízió csatorna közül választhatunk, és így is sokszor elégedetlenek vagyunk.)

Ezután beszélt magáról az 1956-os forradalomról és a hozzá vezető okokról. Szörnyű volt arról hallgatni, hogy embereket származásuk alapján ítélték meg, ítélték több évi börtönbüntetésre, vagy koholt vádakkal kivégzésre. Hogy azok az emberek, akik akkor magyarnak vallották magukat, életüket is adták a magyar hazáért.

Annyit tudtam erről az ünnepről azelőtt, hogy nemzeti ünnep, de a lényegét nem értettem. A beszélgetés után viszont már úgy állok az 1956. október 23-ai ünnepi sorában, hogy tudom, azoknak adózunk tisztelettel, akik életüket feláldozták hazánkért, értünk.

Tamás Rebeka
7. a

„Kinn az erdőn hullás, csend és ősz –
s benn a halál. Két vég közt verdes a lélek, szegény,
a szív megáll. Az életünket vad-vad gyom verte, ő
vad bünsereg. S mint zord ítélet, vak bíró, most szólnak a fegyverek...”

Október – az emlékezések hónapja.

Iskolánkban hagyomány, hogy minden évben ünnepi összeállítással emlékezünk 1848-49 és 1956 mártírjaira. Felidézünk a két történelmi kort, a dicső és véres napokat, példaképpé vált fiatalok tetteit, nagy idők ismert és kevésbé ismert hőseit.

Igazgatói értekezlet iskolánkban

A tanév eleji értekezleten kaptam a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság főigazgatójától, Barabás Hunornétól azt a megtisztelő felkérést, hogy következő alkalommal iskolánkban jönnék össze. Természetesen azonnal jeleztem, hogy szeretettel várjuk egyházmegyénk katolikus iskoláinak intézményvezetőit.

Október 14-én Iványi László atyával vártuk az igazgató kollégákat. Tanítványaink, a 2. és 3. osztályosok kis műsorral kedveskedtek vendégeinknek – köszönet illeti meg felkészítő tanáraikat: Mészárosné Kiss Katalin, Molnárné Majoros Katalin, Kerekiné Kovács Klára, Bereczkyne Baranyai Mónika tanítónőket. Egyik kolléga meg is jegyezte, hogy magasra tettük a mércét. Ezt követte az értekezlet, majd iskolánk bemutatása. Külön öröm volt számunkra, hogy főigazgató asszony és az igazgató kollégák is elismeréssel szóltak mind intézményünkről, mind pedig tanítványaink jólneveltségéről. Úgy gondolom, ankétunk mindannyiunk számára hasznos volt, mivel ilyen értekezleteken nemcsak a törvényi változásokról, ill. aktualitásokról beszélünk, hanem tapasztalatokat cserélhetünk. Nagyszerű és felemelő érzés, hogy vezető kollégáimmal mindenben számíthatunk egymásra – az együtt-gondolkodás pedig éppen az az erőforrás, amely által képesek leszünk a folyamatos megújulásra.

Lukács László
Igazgató

Ui.: itt szeretnék gratulálni Iványi László atyának – a „hét embere” címhez.

Bal oldali kép: Emlékezés az aradi vértanúkra
Jobb oldali: '56-os ünnepség iskolánkban

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Szonda István

Néhány gondolat Endrőd köztéri vallási emlékeiről

Gyakran tesszük fel a kérdést, amikor Gyomaendrőd város meghatározását próbáljuk megfogalmazni, hogy mik azok a kulturális jegyek és jelenségek, melyek e fiatal képződményt jellemzik. A válasz megadásakor fel kell sorolnunk először azokat a fogalmakat, amelyek a különálló két települést, Gyomát és Endrődöt jelképezték. Ebben a tárgykörben Endrődöt egyértelműen az erős katolikus hagyományokkal tudjuk szinte átfogóan bemutatni. Az „endrődiesség” kényszeredett fogalmában első helyre kerül a múltba tekintéskor a páratlan hitbuzgóság. Ennek megfogható példái körülvesznek, sőt örvendetes mozgalmak hatására, egyre több elpusztult vagy helyéről elmozdított szakrális emlék kerül az eredeti helyére.

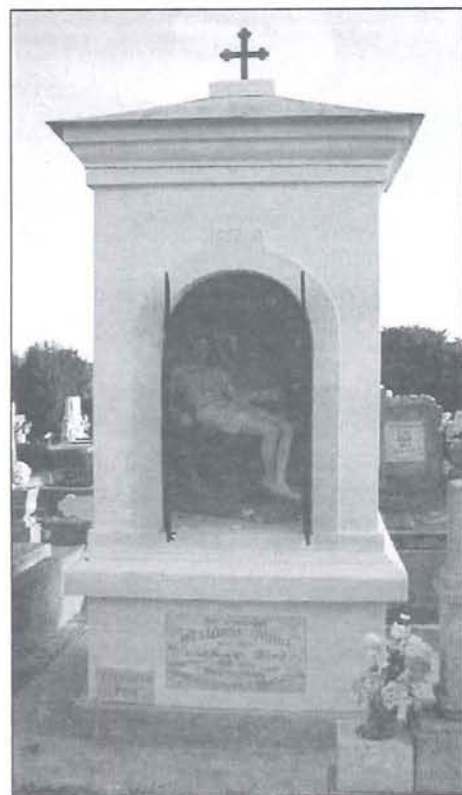

Visszatekintve az út menti feszületek emlékhelyeinek rehabilitására, az első lépéseket 2000-ben a Harnos család tette, amikor szántóföldjük végébe fogadalmi keresztet állított. A keresztállítás mozgalommá vált, hiszen egybekapcsolódott a mára elnéptelenedett tanyavilágra való megemlékezésében és a tanyai iskolák helyeinek emlékhellyel való megjelölésével. Sorra kerültek vissza az egykori iskolák helyszínére a keresztetek, és ebben az öregszoői településrész élen járt. A polyákalmi, az ugari, a páskumi, a Szent Imre iskolai, a kápolnási, a Bricske iskolai, végül a Csáki iskolai keresztetek megújulva hirdetik egykori idők szép napjait. De felsorolásunk nem lenne

teljes, ha kihagynánk a többi megújult keresztet, melyek egyéni hitvallásból, kulturális tiszteletből vagy egyházi kezdeményezésre újultak meg. Ezek a Templom-zugi Halászsok keresztje, a ridegvárosi Katona-Giricz keresztje, a Tájház keresztje, a varjasi Gonda keresztje vagy a Dinya keresztje.

A temetői emlékek is lassan megújultak, mert szép példát mutattak a Szarvasvégi temető fájdalmas Mária szobrának és kápolnájának felújításában résztvevők is. Előkerült a föld mélyéből a Gyomavégi temető Fájdalmas Mária szobra, mely a tájházban várja a felújító kezek segítségét. A temetőink nagykeresztjei is minden évben gondos kezek által megújulnak és idén Halottak napjára elkészült az endrődi Központi temető keresztje is.

Sajnos a pozitív példák sorát pusztuló emlékhelyek bemutatásával kell folytatnunk. A mai napig nem sikerült pontos adatokat találni, vagy fényképet az endrődi kálváriáról. A jelentős szakrális emlékhely az 1960-70-es években pusztult el, és mintha kitörölték volna az emberek emlékezetéből. Helyreállítása sajnos még tervbe sem került. A másik sajnálatos emlékhely pusztulást a Szent Antal utcában álló Szent Antal ház omladozó épülete mutatja. Az 1903-ban felszentelt „Szegények sőtőháza” Kiszely Márton endrődi lakos adományából épült. A ház viharos történelme során hol a szegényeket, hol az elnyomókat szolgálta ki. 2003-ban a ház végében lévő fülkébe visszakerült Szent Antal szoba és azt hittük ez az országosan egyedülálló emlékhely megmenekül a pusztulástól. Az élet másként rendelte. A tulajdonosváltások következtében az épületen arcu- latbeli változtatások történtek, valamint

a gondozatlanság miatt romos állapotúvá vált az épület. A körülvevő udvar pedig a szeméttelép képét mutatja.

Ne hagyjuk ezt az emlékhelyünket is elveszni! Fogjunk össze a Szent Antal ház megmentéséért, hogy egyenes tekintettel tudjunk gyermekeink szemébe nézni, amikor megkérdezik, hol van ez az emlékhely.

Gyomaendrőd, 2010. október 20.

Szonda István

Rovarrészlet: P. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református templom toronygombjába elhelyezett iratok III.

„A GYOMAI REFORMÁTUS EGYHÁZ TÖRTÉNETE címmel Harsányi Pál esperes úr által írott könyv egy példánya megtalálható a parochiális könyvtárban s ennek adatait az alábbiakban egészítjük ki. Lelki pásztorok: Répás Pál 1917. május 6 - 1938. jan.23., Tiba András 1930. dec.14.-1935.febr.12., Bay József 1935. dec.1-től, Gyökössi Dániel 1938. jan. 23.-tól. Segédlelkész: Gönczy Béla 1937. márc1-től, Kántor: Zöld Sándor 1934. aug. 2.-tól, Gondnok: Erdei János 1914-1922. febr.5-ig, Vincze Dániel 1922. febr. 5-1923. aug.-ig., Domokos Lajos 1923. november-től-1930. júniusig, Batári Antal 1930. júniustól- 1936.októberig, Kruchió Lajos 1937. jan. 1.-tól. Presbitérium. Bay József elnök-lelkész, Gyökössi Dániel lp. Iskolalelkész elnök, Kruchió Lajos gondnok, Joó László pénztáros, Erdei Mihály magtáros, egyházi jegyzők: Vitéz Varga Kálmán tanító és Gercsei Zoltán tanító. Tanító presbiterek: Kiss István és Gercsei Zoltán. 1928Ban választott presbiterek: Györi Antal, Putnoki Antal, Szabó István Batári Sándor, B. Kiss Imre, G Nagy Gábor, Gál Antal Erdei Lajos, Putnoki Mihály. 1931-ben választották: Baráth Mihály, Kovács Gergely, Molnár Albert, Kruchió Lajos, Kéri Sándor, Kruchió László, Megyeri Lajos, G Szabó László, Csökönyi István. 1934-ben választottak:Papp Zsigmond, Vitéz Varga Kálmán, Balogh Imre , Nyíri Lajos, 1937-ben választottak :brassói Greising József, V. Kovács Imre, Kiss Lajos, G Nagy László, Szerető Lajos, Oláh Sándor, Kéri Antal, Gercsei Gábor. A tan-testület tagjai: Hajdú Béla igazgató, Ósapai Györgyné, vitéz Varga Kálmán, Faragó Károlyné szül.: Budai Ilona, Oláh István , Kiss István, Gecsei Zoltán rendes tanítók, Tari János segédtanító , Somogyi Mihály helyettes tanító , Erde Julianna és Ósabay Margit kiségitő tanítónők. Kelt, Gyomán a Mi Urunk Jézus Krisztusnak 1938-ik esztendejében június 4-én Bay József és Gyökössi Dániel lelképásztorságában s Kruchió Lajos gondnoksága alatt.”

A gyomai református egyháztörténetének rövid kivonata, mely irat az 1879. esztendőben Garzó Gyula első elnök-lelkész idején megújított templom s magasított templom új gombjába tétetett örök emlékezetnek okaért: „Az 1682 esztendőben Gyoma község lakosai, kik akkor mindnyájan helvét hitvallásúak voltak (megj.: azaz reformátusok), a török által széjjel üzetvén (megj.: de leginkább az un. „felszabadító” osztrák zsoldos katonaság által), mint egyház is lenni megszűnt. Azonban 1717-ben a szétoszláskor és alatt érintetlenül maradt kőtemplomot (azaz középkorba épült téglatemplomot) újra birtokba vévén község és egyházzá alakultak. E templomnak mikor és mely hitfelekezet által lett építéséről semmi tudomás megj.: építette 1540 reformáció előtti romai katolikus hitvallású,

a nagyváradai egyházmegyéhez tartozó hajdani lakosság az iktári és gyomai Bethlen nemzetség kegyuraságával, annyi bizonyos , hogy a visszaszivárgó lakosok a folytonos háborúskodás-hadak járására kijavítani nem merészelték (megj.: azért nem javították ki, mert attól féltek, hogy eredetileg kat. templom lévén a felsőbbség elveszi tőlük), hanem helyébe 1718-ban nádből oszlopokra építettek (megj.: azaz a paticsfalú, oszlopokra, összekorcolt, kívül-belül vastagon tapasztott falú épület volt, nyilván nádtetővel), 1735-ben vályogból, 1760-ban nagy tölgyfagerendából, 1755-ben ismét vályogból építettek templomot (megj.: oratóriumot magyarul imaházat, torony nélkül, fából készült haranglábbal a templomocskával mellet). A mostani torony alapja letéttet 1791-ben, ennek bádog fedelét a vihar 1816. január 29-én, rettenetes vihar dühöngött levétvén tizenkét esztendőn keresztül csonkán állott, 1828-ban zsindelető alá tették, de ez utóbbi az 1807-ben épült templommal együtt s a két nagyobb haranggal az 1848. áprilisi nagy tűzvész martaléka lett. Az első felelős magyar kormány tízezer osztrák forint értékű segélyével még abban az évben az egyház a templomot s a toronyt érc fedél alá tette s a harangokat is újraöntette. A régi templomok nagysága-mérete nem tudható. A jelenlegi 18,4 m széles, 40,2 m hosszú a torony csilaggal együtt 30 öl magas megj. kb.: 57m. Harminc esztendő elteltével a templom és a torony ércfedele megrongálódott s így 1878. okt.13-án tartott egyházi képviselői gyűlés alkalmával Halma Andor építész

mazott. Ez időben lelképásztorok voltak Bencze István és Garzó Gyula rendes, Pinczés János segédlelkész. Kántor: Pásztor József, iskolalektor Kis Bálint, tanító Öreg Zöld Sámuel... gondnok: Biró László, egyházi pénztárnok: Szilágyi Péter, templomépítési pénztárnok. Csapó Mihály-előbbi gondnok-presbiter aki a terhes kötelesség vitelére minden díjazás nélkül önként-önzetlenül vállalkozott. Kruchió József községi főbíró úr elnöklete alatt a képviselő-testület a tűzóri szoba felszerelésére megszavazott 1.000-osztrák forintot, további kétezer is kilátásba helyezve. A toronyóra a város tulajdonosa s annak karbantartása is az előljáróság kötelessége. Báró Wodiáner Albert uraság is felajánlott 300. osztrák forintot. A renoválást megszavazó egyházi képviselő-testület tagjai: Bencze István elnök lp. Garzó Gyula lp., Fekete Mihály gondnok, Szilágyi Péter, Csapó Mihály, Szerető Imre, Kató József, Pikó Béla, Biró László, ifj. K. Nagy András, Cs. Szerető János, H. Kovács András, Fekete András, Vincze Gergely, Kruchió Gergely, Kiss István, Nagy Á. Sándor, Izsó B. János, ifj. Biró János, öreg Kiss Bálint, ifj. V. Kovács Péter, Harmati Sándor, Szabó József, Kéri Péter, Püski Péter, Izsó Sándor, Biró Sándor, Illyés János, Zöld Gábor, Kató István, Erdei János, Cs. Szabó Gergely, Pikó Pál, Oláh János, Nagy István, Kovács G. János és meghívott Halmay János építész úr.

A zárójelben tett megjegyzések-magyarzatok Cs. Szabó Istvántól.

Közreadja: Cs. Szabó István

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

„Magyar Takaréék – A hazai bank”

Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet is kapcsolódott az Országos Takarékszövetkezeti Szövetség (OTSZ) 2010. évi Világtakarékossági napok alkalmából, az általános iskolások számára meghirdetett rajzpályázathoz. A rajzpályázat célja a „Magyar Takaréék – A hazai bank” megismertetése a magyar ifjúsággal. Az Endrői kirendeltségre a Rózsahegyi Kálmán Kistérségi Általános Iskolából érkeztek be rajzok két korosztályból: Junior 1-4. osztályosok, Nebuló 5-8. osztályosok. Korosztályonként az első 3 helyezett került díjazásra.

A díjátadásra 2010. október 28-án, a Világtakarékossági napon került sor a Takarékszövetkezet endrői kirendeltségén.

Díjazottak:

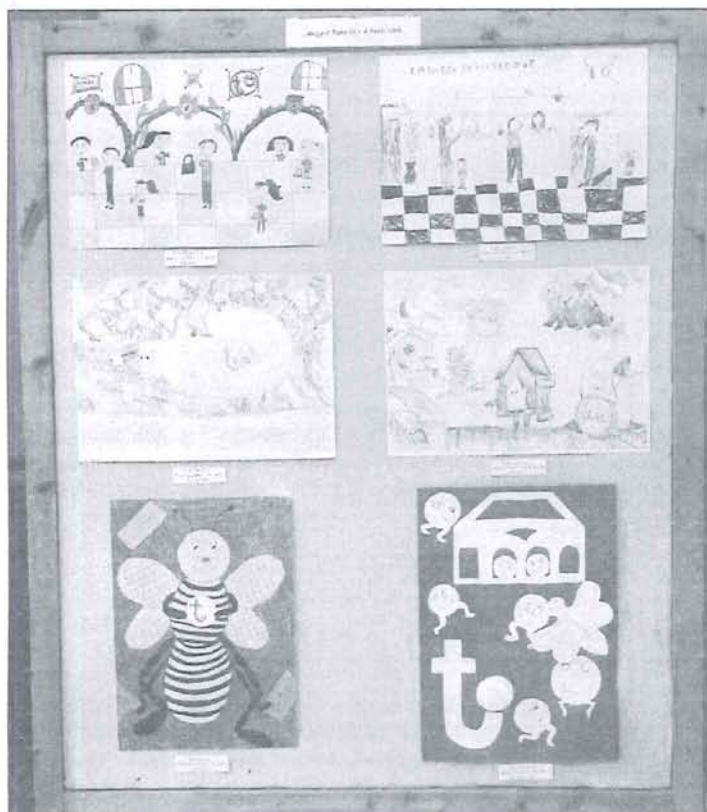
Junior korosztály:

1. Dávid Adrienn 4.b
2. Vaszkó Ágnes 4.b
3. Szujó Cintia 3.b

Nebuló korosztály:

1. Csüllög Zsófia 8.a
2. Kéri Éva 6.b
3. Sípós Dániel 6.c

Csüllög Zsófia rajza bekerült a 10 kiválasztott rajz közé, mely továbbküldésre került az OTSZ felé.
A nyerteseknek gratulálunk!

SPORT

Edzőváltás a labdarúgóknál

A Gyomaendrői FC labdarúgói sajnos október hónapban is igen rapszodikus szerepeltek a bajnokságban. A Békési FC otthonában elszenvedett újabb nagyarányú vereséget követően az edző, Erdősi Gyula lemondott. Úgy gondolta, hogy a kialakult helyzetben ezzel tud a legtöbbet segíteni a csapatnak. A felnőtt csapattal sok szép eredményt ért el az itt eltöltött néhány év alatt, ezúton is köszönjük a munkáját. Az egyesület elnöksége az edző távozását követően Tóth Ferencet kérte fel a felnőtt csapat irányítására az őszi fordulók idejére, a tavaszi folytatásról később születik majd döntés.

A lejátszott mérkőzések eredményei:

2010. 10. 02. Gyomaendrői FC – Sarkadi-Kinizsi SE 4 : 1
G.: Tóth Cs., Mester L., Molnár T., Öngöl
Ifi.: 1 : 2 G.: Kovács N.

A hazai csapat a bajnokság sereghajtóját fogadta, és végül hozta a kötelező győzelmet, ezzel megszerezve első hazai három pontját. A mérkőzés elején gyorsan eldőlt volna a mérkőzés, de akkor még a helyzetek kimaradtak, később azonban megszereztük a vezetést, amit még az első félidőben sikerült megdupláznunk. A második félidőt is a hazai csapat uralta és a félidő közepén szerzett góllal végleg eldőlt a mérkőzés. A hajrában szerzett egy-egy góllal zárult a mérkőzés.

2010. 10. 09. Békési FC – Gyomaendrői FC 6 : 1
G.: Kéri R.
Ifi.: 1 : 1 G.: Csapó Zs.

A mérkőzés hazai rohamokkal kezdődött és már az első negyedórát követően két góllal vezettek, majd a félidő végére megnyugtató előnyre tettek szert a hazaiak, 4-0-lal fordultunk a szünetben. A második félidőben újabb két hazai találat következett, csak szépíteni tudtunk a végére és ismét súlyos vereséget szenvedtünk.

A vereséget követően Erdősi Gyula vezetőedző lemondott.

2010. 10. 16. Gyomaendrői FC – Békéscsabai MÁV SE 1:1
G.: Mester L.
Ifi.: 3 : 0 G.: Szabó M., Csapó Zs., Oláh R.

Az első félidőben gyengén játszott a hazai csapat, a vendégek többet veszélyeztettek és megérdemelten szereztek vezetést. A második félidő közepétől kezdett feltámadni a hazai csapat, a kapufát is eltaláltuk majd nem sokkal később sikerült egy szép támadás végén kiegyenlíteni. Ezt követően pörgős végjáték következett, de újabb gólt nem sikerült szerezni, így igazságos végeredmény született.

2010. 10. 23. SZABADNAP

A Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság tizenöt csapattal indult a 2010-11. évadban, ezért minden csapat egy alkalommal szabadnapos a bajnokságban.

Fülöp Zoltán

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz
Tornádó elektromos kerékpárok
Gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
Csövek, szerelvények
Hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,

Háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika
Szegek, csavarok, zárok, lakatok
Fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44.
Tel.: (66) 386-909

**Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz
értékes ajándékot adunk!**

POSTÁNKBÓL

Olvasóink írják...

*E hónapban nem kaptunk levelet Olvasóinktól.
Várjuk továbbra is írásaikat.*

Októberi számunkban már tudósítottunk róla, ez az írás lapzártá után érkezett.

Sass Sylvia világhírű operaénekes Endrődön

A Templárius Alapítvány évről évre kedveskedik egy-egy zenei élménnyel, nyári orgonahangversennyel a zenekedvelő gyomaendrődieknek. Az idei esztendőben 2010. szeptember 24-én, pénteken este 5-órától az Endrődi Katolikus Templomban jótékonyági hangverseny keretében a világhírű szoprán, Sass Sylvia kápráztatott el bennünket csodálatos és magával ragadó hangjával. A művésznő az előadás utáni rövid beszélgetés keretében elmondta, hogy a világ leghíresebb színpadjain lépett már fel, így pl. a londoni Covent Gardenben, a moszkvai Bolsojban, a New York-i Metropolitanban is. Ő maga pedig nem Magyarországon él, hanem Franciaország déli részén. A művésznő elmondta, hogy nem csak énekel, hanem fest és grafikákat is készít.

A hangversenyen, orgonán Teleki Miklós orgonaművész kísérete, aki már nem először járt templomunkban, hiszen Pitti Katalin

kísérelője is volt már. Az endrődi templom orgonája régen szólt ilyen szépen, mint ezen az estén.

Sass Sylvia többek között Bach, Mendelssohn, Hahn, Liszt Ferenc, Mascagni műveiből énekel. **Richard Strauss** művével, a *Zueignung aratta a legnagyobb sikert a szép létszámban összegyűlt érdeklődők körében. A közönség állva, vastappsal köszönte meg a nem mindennapi zenei élményt. Többszöri ráadás után a Város nevében Várfi András polgármester virággal és Gyomaendrődön készült könyvekkel kedveskedett a művészeknek. A végén külön is sokan gratuláltak az előadáshoz, többek között Bezsán Magdolna, aki Moldvából, Magyarrekecsinből volt jelen a szép programon.*

Köszönetünket szeretnénk kifejezni Önöknek, akik eljöttek és a moldvai csángóknak rendezett jótékonyági hangversenyünket összesen 64-ezer Ft felajánlással segítették. Ebből a pénzből hittankönyveket és tartós élelmiszert szeretnénk vásárolni, és 2010. október 20-24-én Gyulay Endre ny. püspök atya, dom. Lakatos Sándor nagykereszties templomos lovag és dom. Várszegi Csaba magyarországi preceptor kíséretében szeretnénk eljuttatni személyesen Moldvába.

Végül és nem utolsó sorban köszönetünket szeretnénk kifejezni Várfi András polgármester úrnak a hangverseny fellépőinek nyújtott anyagi támogatásért.

Ungvályi János

2010. novemberi-decemberi rendezvények

Gyomaendrődön és környékén

Dátum	Megnevezés	Helyszín	Szervező(k)
XI. 5. 17 óra	Szabó István pánsíp koncertje	Endrőd, katolikus templom	
XI. 6. 10. óra	Szent Imre búcsú	Endrődi katolikus templom	Iványi László 66/283-940
XI. 6. 9 ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget Fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 11. 10 és 14 ó	Gyermekszính. Piroska és a farkas	Katona J. Művelődési Központ	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
XI. 13. 14-18 ó	Szent Márton-napi program	Gyomai Táj és Alkotóház, Zrínyi u. 2.	Dr. Szonda István, 06-20-238-0046
XI. 13. 20 ó.	Repeta Rock Band+Uhrin Benedek	Hídfő étterem; Endrőd, Hídfő u.2.	06-30-3496627
XI. 20. 9 ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XI. 27.	Disznótoros és Böllér Pálinka v.	Gyoma, Hárs Hotel, Hősök u. 54.	Dezső Zoltán 06-20-569-5700
XI. 30-XII. 20.	Élő Hagyományok, Fotó kiállítás.	Katona J. Művelődési Közp.	Katona J. M. Közp. 06-66-283-524
XII. 1.-	Gyermekkönyvtári Hónap	Könyvtárak: Kossuth u.50, Blaha u. 21	Dinyáné Bánfi Ibolya; 06-66-282-598
XII. 4.	XIII. Nemzetközi Gyermek Foci K.	Szervezi: Polgármesteri Hivatal	Gál István, Tóth Katalin; 06-66-581-232
XII. 4. 9.ó.	Ingyenes gyalogúra a Körös-parton	Liget fürdő, Gyoma, Erzsébet I. 2.	Marton Dániel 06-30-544-6718
XII. 19. 16 óra	Aranyvasárnapi Koncert	Endrőd, Katolikus Templom	Hevesi-Nagy Anikó; 06-66-581-830

A programokban esetlegesen bekövetkező változásokért felelősséget nem vállalunk. Szerkesztőség.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Első helyezés az Amerika napon

Iskolánk meghívást kapott a budapesti Amerikai Nagykövetség, a Magyar-Amerikai Partnerség Egyesület és a mezőberényi Petőfi Sándor Gimnázium által szervezett Amerika nap programjaira, melynek keretein belül vetélkedőt szerveztek nyolcadik osztályos tanulóknak. A rendezvény színvonalát több amerikai diplomata, konzul illetve nyelvvoktatási iroda képviselője is emelte.

A vetélkedő témája természetesen az Amerikai Egyesült Államok volt, azon belül a gyerekeknek számot kellett adniuk tudásukról az ország történelméről, földrajzáról és kultúrájáról. A versenyre Békés megye számos iskolájából 12 csapat nevezett, iskolánkat Liszcai Kata Danicza, Paróczai Zsófia és Vaszkó Áron 8.a osztályos tanulók csapata képviselte. A versenyben amerikai elnökök és híres emberek felismerése, államok neveinek felsorolása, fontosabb évszámok, történelmi események képekben, ünnepek és szokások, híres épületek, jelképek szerepeltek.

Az alapvető tudás mellett fontos volt a talpraesettség, gyorsaság, illetve a csapatmunka. Az angol nyelv használata is főszerepet kapott, hiszen Amerikát kellett népszerűsíteni, illetve reklámozni egy angolul megírt hirdetésben.

A rangos mezőnyben tanulóink I. helyezést értek el, maguk mögé utasítva nagyobb városok csapatait is. Felkészítőjük Szedlák Réka.

Az Amerika napi vetélkedő győztesei

Lengyelországban

Négy nagyszerű napot töltöttünk hatan, volt Rózsahegyis diákok október elején Lengyelországban. Volt iskolánk ezzel az úttal ajándékozott meg minket sikeres versenyszereplésünkért és alapfokú nyelvvizsgánkért.

Kilenc órás utazás után délután háromkor érkezünk meg hajdani iskolánk testvérvárosába, Pilznoba. Fáradtan, de nagy izgalommal vártuk a következő négy napot. Érkezésünk délutánján az ottani iskola igazgatónője várt minket újonnan épült gyönyörű, modern iskolájukban. Ebéd után körbesétáltunk a hatalmas épületben, lenyűgözött minket az óriási tornaterem és az idegen nyelvi laborral ellátott angol terem. A délutánt sulidiszkó zárta, ahol alkalom volt megismerkedni vendéglátóinkkal is. Családoknál voltunk ugyanis elszállásolva, ami a nyelvgyakorlás céljából igen hasznos volt. Most először próbálhattuk ki magunkat idegen nyelvi környezetben, s végre valós élethelyzetben is használhattuk mindazt, amit az angol órákon elsajátítottunk.

Másnap kétnapos kirándulásra indultunk Krinycába, mely egy hegyekkel körbevett festői völgyben elhelyezkedő gyógyüdülőhely. Meglátogattunk egy gyógyvízközpontot, ahol érdekes ízű vizeket kóstolhattunk meg, majd a gyönyörű napfényes időben túrázni indultunk a hegyekbe. A hegyről kisonat hozott le minket. Ezután egy hatszemélyes kabinos felvonóval utaztunk, amely 2211 méter hosszan szállított minket Jaworzina csúcsaira. Ez Lengyelország legnagyobb teljesítményű felvonója és egyik legközkedveltebb síparadicsoma. Kicsit féltünk az utazás alatt, de megérte az izgalmaikat, mert a hegytetőn mesés panoráma tárult elélnk, a gyönyörű időben a Tatra csúcsait is megcsodálhattuk. Este egy hotelben voltunk elszállásolva, ahol igazi lengyel ételspecialitásokkal vártak minket vacsorára.

Másnap, mielőtt visszaindultunk volna Pilznoba egy városnéző körútra indultunk, ahol csodálatos parkokat, sok színes, fából készült házat, érdekes templomokat láthattunk és vásárolhattunk lengyel különlegességeket az otthoniaknak. Késő délután érkezünk vissza Pilznoba és az estét egy közös pizzázással zártuk. A vasárnap délelőttöt mindenki a családjánál töltötte, és az ebédet követően, hosszas búcsúzkodás után indultunk haza. Rengeteg élmény, újonnan született barátság és fénykép őrzi a négy nap emlékét, igazán remek kirándulás volt!

Hálásak vagyunk volt iskolánknak, hogy lehetővé tette számunkra ezt az utazást, köszönjük Réka néninek és Magdika néninek, hogy elkísértek bennünket.

Geszti Brigitta, Nagy Kamilla, Tóth Gabriella

Mi szeretjük a matekot!

Rekordlétszámú tanuló, 52 diák nevezett és vett részt az iskolánkból a Bolyai Matematikai Csapatverseny megyei fordulóján, Szarvason.

A verseny célja az, hogy segítse a diákokat azon képességek kifejlesztésében, hogy közösen, összedolgozva oldjanak meg problémákat. Lehetőséget teremt arra, hogy átéljék az együttgondolkodás örömeit, és a logikus gondolkodás mellett készségeiket közvetlenül is bemutatthassák diáktársaik előtt, e közben pedig összemérhessék tudásukat.

Izgalommal várhatja az október 28-i gyulai eredményhirdetést a **Hetvenkedők** 8. osztályos csapata, akik már biztosan az első hat helyezett között vannak. Csapatagok: Barna Tamás, Hegedűs Zoé, Paróczai Zsófia és Vaszkó Áron.

Felkészítőjük: Farkas Zoltánné.

Lengyel barátainkkal az új iskola előtt

Igy szerette a ló a lovasokat

Az állatok világnapja

Az állatok világnapja alkalmából október 4-én 50 Rózsahegyis kisdíák látogatott el a Rubin Panzió és Szabadidőközpontba. Az apróságokat nyuszik, cicák, csacsik, bocik várták. Az állatok simogatása, etetése után lehetőség volt lovaglásra is. Igazi játékra adott lehetőséget az ugrálóvár. A program végén izletes fánk és kellemesen meleg tea nyugtatta meg a már korgó pocakokat.

Köszönjük a lehetőséget, nagyon jól éreztük magunkat.

Az iskolai életéről további információkat, képeket találhatnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

A VADKÖRTÉS EMBER

Akkor történt, mikor Mátyás király Bécsnek büszke várát ostromolta. Mégpedig a döntő roham előtt való estén. A király túri sűveget nyomott a fejébe, ütött-kopott gubát kerített a vállára, s karon kapta Magyar Balázst, a fővezért.

- Gyere, Balázs, nézzünk körül a táborban. Hadd lám, hogy várják jó vitézeim a holnapot.

Biz azok nagyon nyugodtan várták. Mintha nem is ellenséget kellene kaszálni másnap, hanem búzát. Mésélgetve, danolászva heverték körül a tábortüzeket, és nem sok ügyet vetettek a két gubás emberre. Azt gondolták, eleségszállító fuvarosok.

Mátyásék megkerülték az egész tábor, s visszatérőben voltak, mikor a várfalak felől nagy huppanás hallatszott. Mintha tele zsákokot hajítottak volna le a várbeliek.

Nem zsák volt pediglen az, hanem ember. Lassan-lassan kivált a sötétségből, s közeledett a táborhoz. Őszbe csavarodott bajszú, kis köpcös ember volt. A gúnyája mutatta, hogy a fekete seregből való vitéz, a sisakját nem a fején tartotta, hanem a kezében, s ez mindjárt szemet szúrt a királynak.

- Megállj, Balázs - intett a vezérnek -, lessük meg ezt az embert, miben törí a fejét.

Nem törte az a jámbor semmiben sem. Leült a tábor szélén hamvadó tűz mellé, az ölébe vette a sisakját, eszegette belőle szép csendesen a frissen szedett vadkörtét. A vezér meg a király összenézett.

- No, ennek helyén van a szíve - nevetett Magyar Balázs -, bizonyosan a vár tövében szedte azt a finom csemegét, pedig ott könnyen otthagyhattá volna a fogát. A király is elmosolyogta magát.

- Hiszed-e, Balázs, hogy magam is megkívántam a vadkörtét?

- No, csak ennél nagyobb kívánsága sose legyen fel ségednek - szolt a fővezér, s odament a kis emberhez. Sebesen ment, de lassan jött vissza: mert csak úgy döcögötte a nevetés.

- Uram király, ma nem csemegézel vadkörtét. Azt mondta az a kis ember, hogy nem adna ő még magának Mátyás királynak se.

- No, ennek az embernek már magam is a szemébe nézek - mondta Mátyás kedvetlenül, s még szebb hűzta magán a gubát, odaballagott a tűzhez.

- Jó estét, földi! - köszöntötte a vadkörtés embert. Az meg csak annyit mondott rá-foghegyről:

- Edd meg, ha jó!

Mátyást elkapta a bosszúság, és hirtelen kiegyenesedett. De csak egy szemvillanásig. Aztán megint összegörnyedett, s alázatosan adta ki a szót:

- Inkább ennék egy kis vadkörtét, ha jó volna.

- Jó ez annak, aki szereti. Eredj, van a vár tövében belőle egész erdő.

- Jaj, dehogy megyek én oda - játszotta Mátyás az ijedtet -, még a fejemre esne valami bolond német! Ha-

nem teneked adok egy körtéért egy aranyat.

- Nem eladó - majszolta a körtét a vitéz -, magam is elbírok vele. Látod, a holnap estét már vagy megérem, vagy se, osztán nem akarnék éhen menni a másvilágra.

Mátyásnak nagyon megtetszett a mokány kis ember, de úgy tett, mint aki megbosszankodott.

- Nem is vagy te magyar ember - csóválta a fejét -, ha így elereszted a vendégedet.

- Micsoda?! - ugrott fel a kis ember, mint a hörcsög. De aztán csak visszaült a körte mellé, s nyugodtan folytatta: - Látod, pedig én is nagyon sokszor jártam már az udvarodon, de egyszer se vendégeltél meg.

- Hát te tudod, hogy én ki vagyok? - hőkent meg Mátyás.

- Hát a király. Láttam az elébb, mikor kiegyenesed-tél, hogy te csak a király lehetsz. Más nem tudja úgy tartani a fejét.

- Hm - mosolygott Mátyás -, hát most már csak meg-vendégelhetsz.

- Meg ám, ha te is meg-igéred, uram király, hogy megvendégsz egyszer, ha innen hazakerülünk.

- Farkas mondja: borjúláb - nevetett Mátyás, és kezét adott a furcsa alkura. Kapott is vadkörtét, de olyan fojtós, fanyar volt, hogy csu-

pa becsületből evett meg belőle egyet.

Aztán befordult a sátrába, aludt egyet a medvebőrön, s másnap csakugyan elfoglalta Bécs városát. Csaptak is nagy áldomást. Tartott vagy félesztendeig. Hanem persze a vadkörtés embert úgy elfelejtette Mátyás, mintha sose látta volna.

De még akkor se emlékezett rá, mikor egy esztendő múlva azt jelentették neki a budai Várban, hogy valami ütött-kopott öreg katona erőnek erejével be akar jutni az ebédlőszobába. Azt mondja, hivatalos ő oda régen.

A király csupa püspökökkel, hercegekkel ült az asztalnál, de azért bebocsátotta az embert. Az pedig megállt mereven, mint a cövek, megadta a tiszteletet annak rendje-módja szerint, s várta, míg megszólítják.

- Ki vagy, mi vagy, jó ember? - kérdezte a király.

- Találki Máté.

- Biz én ki nem találom, ha meg nem mondod - mosolyodott el a király a furcsa néven, s valami homályos emlék elevenedett meg az eszében.

- A vadkörtés ember!

- Az ám, ni! - örvendett Mátyás, s odaszolt a fől szolgáló inasoknak: - Nosza, tegyetek ennek a jó embernek egy terítéket a ti asztalotokra.

- Ohó, főlsegs király - kottyant bele Máté vitéz a parancsba -, én téged vendégeltetek meg, nem az inasaidat.

Igazságos Mátyás király, talán először életében, megszegyellte magát, és megkérte a jobbán ülő nádort:

- Nádor uram, engedjen itt énmeltem helyét ennek az embernek, mert csakugyan az igazság beszél belőle.

S így esett az, hogy a fekete sereg legrongyosabb vitéze Magyarország legelső uraival mártogatott egy tálba a király asztalánál. De biz ő ezt nem akarta észrevenni egész az ebéd végéig. Csak akkor szolt oda nagy ijedten Mátyásnak:

- Nini, uram király, tán nem is illik az, hogy én szegény közember létemre itt éktelenkedjek a te asztalodnál!

- Megint igazad van, hívem - kacagott a király, s abban a percben megtette Máté vitézt a fekete seregben a nemesek hadnagyának. De még nemeslevelet is festetett neki: három vadkörtét aranyos mezőben.

Igy lett Máté vitéz ősapja a nemes és nemzeti Körtési családnak.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA ÉS ÓVODÁBÓL

Fecskeavató

2010. október 1-jén, az elmúlt évek hagyományát folytatva Fecskeavatót tartottunk. Az első osztályosoknak egy olyan verset, vagy mondókát kellett elmondaniuk, amit már az iskolában tanultak. Ezután – kézenfogva – egy akadálypályán vonultak végig, és a jelképes iskolakapun átlépve a negyedik osztályosok nyakukba akasztották a kis fecskéket.

A vendég nagycsoportos óvodásaink nagy érdeklődéssel figyelték a próbatételt, majd az elsősökkel körjátékot játszottak. Mielőtt visszatértek az oviba, diószedő versenyen vettek részt.

„Züm - züm”

Méhecskeavatóra került sor – immáron második alkalommal – a Kis Bálint Általános Iskolában és Óvodában október 15-én.

Szurovecz Zoltánné (Mártika) tanárnő irányításával és a 8. c osztály segítségével zajlottak a „méhecskeavató” eseményei. Természetesen a 8. a és 8. b osztályt is képviselték tanulók és Jolika néni is segített.

Az ötödik évfolyam diákjainak a „nemes cselekedetek”: játékos, humoros jellegűek voltak, és ügyességet, gyorsaságot igénylő próbákból álltak.

Mindhárom ötödik osztály jól teljesítette feladatát, az eléjük tart akadályokat könnyedén vették, így hivatalosan is ÖTÖDIKESEK lettek, a felsősök közé tartoznak. A nebulók az eskü szövegével zárták a derűs délutánt!

„Szüretelnek, énekelnek, Láttál-e már ennél szebbet?”

Jeles napjaink egyik legszebb ünnepe a Szüreti Mulatság, amelyet harmadik alkalommal, 2010.okt.8-án szerveztünk meg Százszorszép óvodánk udvarán.

Seprű Sárival közösen köszöntöttük meghívott vendégeinket, a Kis Bálint Ált. Iskola első osztályos diákjait, köztük volt óvodásainkat is.

Szüreti versekkel, dalokkal, népi gyermekjátékokkal, táncházzal, szőlő-préseléssel, őszi gyümölcsök, termések izelgetésével telt el a délelőtt, amelyet az óvo nénik kedves szüreti jelenete tett emlékeztetéssé.

Ezúton is szeretnénk megköszönni a kedves szülők segítő támogatását, együttműködését.

Kis Bálint Ált. Iskola és Óvoda
Százszorszép Óvoda Nevelőtestülete

Tanulói differenciálás heterogén csoportban

A „Merj a legjobb lenni!” – A tehetséggondozás feltételrendszerének fejlesztése a gyomaendrődi Kis Bálint Iskola és Óvodában című, TÁMOP-3.4.3-08/2-2009-0053 azonosító jelű pályázati projekt keretében került megvalósításra a *Tanulói differenciálás heterogén csoportban* című továbbképzés, melyen 29 kolléga vett részt.

A továbbképzésen a differenciálás elméletét, tevékenységrendszerét, a gyakorlatba való beépítés módjait ismerhettük meg a következő területeken:

- a tanulói személyiség egészének megismerése, elfogadása, a megismerés módszerei,
- a különböző fejlődési szükségleteknek megfelelő fejlesztő programok készítése, a megvalósítás módszerei,
- a differenciált tanulásszervezés és más tanulásszervezési módok párhuzamos alkalmazása a tanítási órán,
- a differenciált fejlesztésnek megfelelő tananyag, taneszköz kiválasztása és készítése, differenciált értékelési eljárások megismertetése és alkalmazásának elősegítése

Trodalmi oldal

Ismét eltelt egy év

Hová tűnt az elmúlt év! – halljuk gyakran azoktól, akiknek bokros teendői miatt röpdül az idő. Különös belegendolni, hogy hat éve működik az OMart Műhely. Olyan tisztán emlékszem a nyitás napjára, mintha tegnap lett volna, mégis soknak tetszik, ha számba veszem, mi minden történt azóta. Hat év alatt az újszülött is iskolássá cseperedik, ugyanakkor beláthatatlan lehetőségek előtt áll. Titkon én is abban bízom, hogy vagy kétszer (háromszor!) ennyi időnk még nekünk is lesz. Sok kedves ismerőst szeretnénk vendégül látni a jövőben is.

Sosem tervezzük meg szigorúan a következő évünket, de egyre több programra érkezik igény, így a 2011-es év lassacskán már majdnem be is telt. Az is a véletlenül múlik, ki a vendégünk őszszel, amikor a születésnapunk esik. A hat év alatt kialakult az a rend, hogy egy műsoros esttel egybekötve megnyitunk egy kiállítást is. Most, október 15-én Gyányi Réka kiállítását, s Hornok Ernő ajánlására a gyomai születésű Kecskeméti élő újságíró, Koloh Elek Hőingadozás című verseskötetét mutattuk be a megjelenteknek.

Mivel estjeink a kiállítás-megnyitóval indulnak, kezdem itt is

azzal. Gyányi Réka egy 23 éves tehetséges, szép ifjú hölgy, aki vala mi kor kedves tanítványom volt, és néhány év távollét után újra itthon él, s két pici fiát neveli. Sokáig gyözködtek: lépjen be a Tűzmenedék együttesbe hegedülni, énekelni, míg tavaly végre igent mon-

dott. Egészen elámultam, amikor megtudtam, hogy a gyerekek, a háztartás, a zenekar és a tanulás mellett milyen időigényes hobbi van: terítőket, táskákat, ruhákat és egyéb kiegészítőket tervez és varr. Szerencsére könnyen ráállt, hogy bemutassuk munkáit a nagyközönségnek. Cs. Nagy Lajos barátom ötletére a kirakatban is elhelyeztünk néhány szép darabot, és kiderült: sokakat érdekel e téma.

Koloh Eleket elkísérte két kecskeméti barátja Farkas P. József, a Porta Könyvkiadó főszerkesztője - aki egyben a bemutató házigazdája is volt – és a szintén gyomaendrői kötődésű Kovács András (Lityu), a Print 2000 Nyomda tulajdonos- ügyvezetője. A beszélgetős blokkok között Cserenyecz Éva, Molnár Albert, Polányi Éva, Turnár Mariann és jómagam adtuk elő Elek néhány előre elküldött versét. Egy új ötlettel is kedveskedtünk a vendégeknek: a kötet címadó verse, a Hőingadozás ötféle értelmezésben hangzott el, ugyanis minden előadó elmondta a saját blokkjában. Elek közvetlen, baráti stílusban – gyakran megnevetetve a közönséget – beszélt a Gyomáról való távozása óta eltelt évtizedekről. Józseftől megtudtuk, hogy Elek is és András is elismert szereplői Kecskemét kulturális életének, de „haza” mégis Gyomára jönnek. A jó hangulatú est lezárásaként a házigazda elismerését fejezte ki az előadónak a színvonalas produkcióért, a közönségnek a csillogó szemekért, s a szervezőknek a telt házért, valamint azért a megfoghatatlan vibrálásért, amit megfogalmazni nem lehet, csak érezni. Vendégkönyvünkbe a következőket írta: „Szívből köszönöm ezt az estét, amely a költészet (ál)ürügyén igazából arról szólt: kitűnő emberek/olvasók laknak Gyomán, a Kner-örökség híres városában. Főhajtással: Farkas P. József.

Az est beköszöntőjében elmeséltem a következő történetet a jelenlevőknek, s most is kikíváncsok belőlem: Eddig mindig saját készítésű meghívót küldtünk vendégeinknek, s az őszire ráírtuk, hányadik születésnapunkra invitáljuk őket. Most Elek és András szép nyomtatott meghívóját kapta mindenki, amin a mi évfordulónkról természetesen szó sem esett. Nem kis meglepetésemre Hornokné Rosza Kati egyik nap virággal a kezében lépett be a boltba, elnézést kért, hogy nem tud eljönni a bemutatóra, rendelt egy dedikált kötetet, majd köszöntötte az OMart Műhelyet 6. születésnapja alkalmából. Egészen meghatódtam. Katika, nagyon köszönjük!

Oláh Gizella

Kovács P. József, Koloh Elek, Molnár Albert, Valuska Lajos, Oláh Gizella, Turnár Mariann, Cserenyecz Éva

Ízes Ízek

November

Csirke vadasan

A megtisztított, feldarabolt csirkét enyhén ecetes vízbe tesszük. Reszelünk bele sárgarépat, sózzuk, borsozzuk és meghintjük apróra vágott petrezselyem zölddel. Izesítjük citromlével, mustárral, porcukorral. Az egészet puhára főzzük. Tejfőben elkevert liszttel közepes sűrűségűre behabarjuk. Ellenőrizzük az ízeket, majd zsemlegombóccal tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

„ SZONDER „

Kereskedelmi és Szolgáltató Kft

Cipőtalpbélés gyártás

Kéreg forgalmazás

Üzem: 5502 Gyomaendrőd Fő út 81/1

T/Fax: 06-66 386-037

Mobil: 06 20 451 1944

HIRDESSZEN ÖN IS LAPUNKBAN!

NARANCS A LEGJOBB
TURI HASZNÁLTRUHA
ÜZLETEK

ÚJ ÁRU ÉRKEZETT
NADRÁGOK - SZOKNYÁK - NŐI FELSŐK

GYEREKRUHÁK - MELEGÍTŐK

Gyoma Kossuth u. 30. - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 9.00-17.00-ig Szombat 9-12-ig
Endrőd Fő út - Mikes út sarok - Nyitva: Hétfőtől - Péntekig 8.30-12.00-ig 13.30-17.30-ig Szombat 8.30-12.00-ig

NARANCS AJÁNDÉK

JÁTÉKOK - CSOMAGOLÓK

DÍSZTÁRGYAK - AJÁNDÉKOK

KELETI TÁRGYAK

Gyomaendrőd Mikes út Fő út sarok (a Narancs Turi mellett)

Tányéros tévé, bárhol az országban

upc direct

Bronze csomag 29,

Silver csomag 40

magyar nyelvű műsorral

Akár 3 beltéri egységgel!

Kiváló minőség

Gyors bekötés!

Silver csomag	Bronze csomag	M1	DSF
		M2	JimJam
		TV2	Minimax
		RTL Klub	Disney Channel
		Viasat3	BeBe TV
		Cool	VIVA TV - magyar
		FilmMuseum	MTV - magyar
		Duna TV	MTV Hits
		Magyar ATV	MTV Dance
		Hír TV	MTV 2
		Comedy Central	VH1
		Zone Reality	VH1 classic
		Travel Channel	Viva - német
		Discovery Channel	MTV Europe
Spectrum	Sky News		
Animal Planet	CNN		
National Geographic	BBC World		
TV Paprika	Euronews		
Film+	DW TV		
Hallmark	CNBC Europe		
Eurosport	ZDF		
Eurosport 2	Pro7		
Extreme Sports	Rai Uno		
AXN	Sport 1		
Echo TV	Sport 2		
Viasat Explorer	Sport Klub		
Viasat History	Cartoon Network		
Deko	Boomerang		
MGM	Blue Hustler		

Ezen felül még számos szabadon fogható csatornát

Részletes feltételekről érdeklődjön üzletünkben
Telex Távközléstechnika
Békéscsaba Gyóni G u. 6. Tel.: 66/442-755
Mobil: 20/337-8010; 20/9-629-681

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Fiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DÁVID JÁNOS volt hunyai lakos, aki a gyomai idősök otthonában élt, 70 évesen elhunyt. Gyászolják: közeli és távoli rokonai, ismerősei. Temetése Hunyán volt, október 16-án.

DÁVID VILMOSNÉ SZUJÓ ESZTER, aki Endrődön élt, 84 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

DR. GELLAI MIKLÓSNÉ UHRIN MATILD 87. évében Budapesten elhunyt.

HORNOK IMRÉNÉ TÍMÁR MARGIT endrődi lakos, életének 88. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja

HORNOK PÉTERNÉ TÍMÁR TERÉZ endrődi lakos, 95 évében megtért Égi Urához. Gyászolja családja

PELYVA MIKLÓS gyomaendrődi lakos 74 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja

SZELEI BÁLINT endrődi lakos, 64. évében visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja felesége, lánya, fia és a család

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

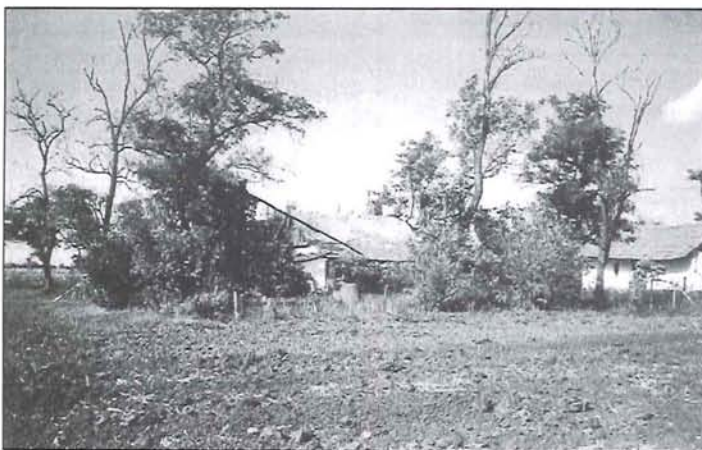
Az endrődi templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatjuk adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

1999. Utolsó tanyaépület a környékünkéről. Salamon János tanyaja Endrőd és Kondoros között, Endrődtől 9 km-re. Lebontva 2000-ben.

1980. Salamon tanya. Lekvárfőzés a tanya udvarán. Az üstnél Alt János.

1998. Gémes kút a Salamon tanyán, az ugarak határán

A képekért köszönetet mondunk Alt Jánosnénak.

Az '56-os forradalomra emlékeztünk Endrődön

Tájékoztatom
a tisztelt fogadókat,
hogy a Fő út 14. sz. alatti
ENDRŐDI LOTTÓZÓ

nyitva tartása
a 2010-es esztendőben:

Hétfő	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Kedd	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Szerda	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Csütörtök	de. 8.00–12.00	du. 13–17
Péntek	de. 8.00–12.00	du. 13–18
Szombat	de. 8.00–18.00	
Vasárnap	de. 9.00–12.00	

*Továbbra is szeretettel
várok mindenkit!*

Oszlácsné SORSJEGY

30/ LOTTO

6 NATI LOTTÓ

35/12 SKANDINAV LOTTÓ

JOKER

75 LUXOR

TIPPIX

TOTO

GÓLTÖB

RENŐ

Kedves vásárlóim!

Novemberi ajánlataim:

**AGRO
ÁRUHÁZ**

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek
- Őszi virághagymák, rózsatövek vetőmagok
- Fűnyírók, láncfűrészek, kerti szerszámok
- Szivattyúk, tömlők, csatlakozók, bilincsek
- Üstházak, üstök, zománcos edények
- Gázégők, gáz- és elektromos hőszugárzók
- Szegek, csavarok, kézi szerszámok
- Festékárúk, ecsetek, glettek
- Titán silicconok, purhabok, ragasztók
- Munkavédelmi bakkancsok, ruhák, kesztyűk
- Esőruhák, gimicsizmák
- Egér- és patkányirtók, fogók, ragasztók
- Elemek, izzók, műanyag áruk, fóliák
- Alu létrák, talicskák, betonkeverők
- Kegeleti mécsesek, gyertyák

Várom kedves vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Polányi Éva, Sóczó Géza, Dr. Szabó Béla, Dr. Szonda István * Lapzárta minden hónap 20. napján *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com